

Bruselj, 17.12.2019
COM(2019) 650 final

**SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKI
CENTRALNI BANKI, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU,
ODBORU REGIJ IN EVROPSKI INVESTICIJSKI BANKI**

Letna strategija za trajnostno rast za leto 2020

{SWD(2019) 444 final}

„Želim, da bi si Evropa prizadevala za večjo socialno pravičnost in blaginjo. To je obljuba, ki smo jo dali ob ustanovitvi Unije.“
Ursula von der Leyen, 16. julij 2019

UVOD

Gospodarska rast ni sama sebi namen, gospodarstvo mora delovati za dobrobit ljudi in planeta. Podnebna in okoljska problematika, tehnološki napredek in demografske spremembe bodo korenito preoblikovali naše družbe. Evropska unija in njene države članice se morajo na te strukturne premike zdaj odzvati z novim modelom rasti, ki bo upošteval omejitve naših naravnih virov ter zagotovil ustvarjanje delovnih mest in dolgotrajno blaginjo za prihodnost.

Evropsko gospodarstvo je uspešno pustilo za sabo leta obvladovanja krize. Čeprav zdaj že sedmo leto zapored beleži rast, se zunanji in geopolitični obeti slabšajo, negotovost je visoka in kaže, da Evropo čaka obdobje nizke rasti in nizke inflacije.

Da bi v svetu prihodnosti ostali konkurenčni in dosegli evropski cilj podnebne nevtralnosti, se moramo zdaj lotiti dolgoročnejših izzivov gospodarstva. Začetek mandata nove Komisije z ambicioznim evropskim zelenim dogovorom, ki vsebuje prednostne naloge za Evropo, ki deluje za dobrobit ljudi in Evrope, pripravljene na digitalno dobo, je dober trenutek za nov začetek, ki bo usmerjen v trajnosten, nov model rasti.

S to gospodarsko agendo moramo Unijo preoblikovati v trajnostno gospodarstvo, pri tem pa EU in državam članicam pomagati doseči cilje Združenih narodov glede trajnostnega razvoja, ki so se jim zavezale. Agenda mora usmerjati in spremljati dvojni prehod –digitalnega in podnebnega, s čimer se bo naše socialno tržno gospodarstvo preoblikovalo tako, da bomo zagotovili, da bo Evropa še naprej dom najnaprednejših sistemov socialnega varstva na svetu ter živahno središče inovacij in konkurenčnega podjetništva.

Evropski zeleni dogovor je naša nova strategija za rast, ki postavlja trajnost – v vseh pogledih – in blaginjo državljanov v središče ekonomske politike. To zahteva združevanje štirih razsežnosti: okolja, produktivnosti, stabilnosti in pravičnosti.

V središču naše nove strategije za rast so štiri razsežnosti, ki se dopolnjujejo.

Prvič, naša prizadevanja bi morala biti osredotočena na usmerjanje prehoda na naravi prijazno in podnebno nevtralno celino do leta 2050, hkrati pa zagotoviti, da lahko vsi izkoristijo priložnosti, ki jih bo to prineslo.

Drugič, Evropa se lahko z razvojem novih tehnologij in trajnostnih rešitev uvrsti na vodilno mesto glede prihodnje gospodarske rasti in postane vodilna svetovna sila v vedno bolj digitaliziranem svetu, tudi na ključnih področjih za njeno strateško neodvisnost, kot so kibernetna varnost, umetna inteligenca in 5G. Digitalne tehnologije so ključno gonilo evropskega zelenega dogovora.

Tretjič, Unija mora dokončati ekonomsko in monetarno unijo, da bi zagotovila, da ima na voljo vse ekonomske instrumente, če bi prišlo do hudih negativnih gospodarskih pretresov. Okrepiti je treba mednarodno vlogo eura, da bi povečali svetovni vpliv Evrope in njen vpliv

na svetovnih trgih ter pomagali zaščititi evropska podjetja, potrošnike in vlade pred neugodnim zunanjim razvojem dogodkov. Živahna in odporna ekonomska in monetarna unija, ki ji trdne temelje zagotavljata bančna unija in unija kapitalskih trgov, je najboljše sredstvo za izboljšanje finančne stabilnosti v Evropi in posledično mednarodne vloge eura.

Četrtrič, z novo gospodarsko agendo moramo zagotoviti, da bo prehod pravičen in vključujoč ter da bodo na prvem mestu ljudje. Posebno pozornost je treba nameniti regijam, industrijam in delavcem, za katere bo prehod največji.

V središču tega bo industrijska strategija s trdnimi temelji v enotnem trgu, ki bo našim podjetjem omogočala inovacije in razvoj novih tehnologij ter hkrati spodbujala krožnost in ustvarjanje novih trgov. To pomeni, da mora evropska ekonomska politika pozornost preusmeriti v dolgoročne izzive s ciljem, da bi mladim generacijam iz vseh delov Evrope zagotovili trajnostno in uspešno prihodnost. Pri vseh politikah moramo preiti od postopnega k sistemskemu pristopu, torej sprejeti „vsevladni pristop“. To bo moral biti vključujoč proces, oblikovan skupaj z Evropskim parlamentom, državami članicami, socialnimi partnerji in zainteresiranimi stranmi. V osrčju oblikovanja politik in ukrepanja EU bodo cilji trajnostnega razvoja. V ta namen evropski semester zagotavlja dobro uveljavljen okvir za usklajevanje ekonomskih in zaposlitvenih politik, ki je potreben za usmerjanje Unije in njenih držav članic skozi te spremembe, ki vplivajo na celotno gospodarstvo. Komisija v tej letni strategiji za trajnostno rast določa prednostne naloge ekonomskih in zaposlitvenih politik za EU. V okviru tega pristopa se lahko ustvarijo sinergije, obravnavajo kompromisi med štirimi razsežnostmi agende za rast in predstavijo rešitve.

1. Gospodarski obeti za Evropo

Evropsko gospodarstvo zdaj že sedmo leto zapored raste. Pričakuje se, da se bo gospodarstvo v letih 2020 in 2021 še naprej krepilo, čeprav so se obeti za rast poslabšali. Trgi dela ostajajo močni in brezposelnost se še naprej zmanjšuje, čeprav počasneje.⁽¹⁾ Javne finance se še naprej izboljšujejo, bančni sistem je trdnejši, temelji ekonomske in monetarne unije pa so močnejši. Vendar naložbe in potencialna rast ostajajo pod ravno pred krizo. Po pričakovanjih se bodo proračunski saldi držav pod vplivom nižje rasti in nekoliko ohlapnejših diskrecijskih fiskalnih politik med letoma 2019 in 2021 v nekaterih državah članicah rahlo poslabšali.

Kratkoročne gospodarske obete so zasenčili veliko manj spodbudno gospodarsko in geopolitično okolje ter visoka negotovost. Globalni obeti rasti so občutljivi. Trgovinske napetosti v predelovalnem sektorju in geopolitična negotovost negativno vplivajo na naložbene odločitve. Zmanjšanje intenzivnosti trgovine skupaj z nizko rastjo produktivnosti bi lahko dolgotrajno vplivalo na položaj Evrope v svetu, ki ga vedno bolj zaznamuje tekmovalnost med Združenimi državami in Kitajsko. To vpliva zlasti na predelovalni sektor, ki se sooča tudi s strukturnimi spremembami. Zato kaže, da evropsko gospodarstvo čaka

¹ Predlog za skupno poročilo Komisije in Sveta o zaposlovanju, sprejet skupaj z letno strategijo za trajnostno rast (COM(2019) 653), podrobno opisuje razvoj trga dela in socialne politike, tudi s pregledom socialnih kazalnikov.

obdobje bolj umirjene rasti in nizke inflacije. Bruto domači proizvod (BDP) euroobmočja naj bi se po zadnjih napovedih v letu 2019 povečal za 1,1 %, v letih 2020 in 2021 pa za 1,2 %. Za celotno EU se pričakuje, da se bo BDP med letoma 2019 in 2021 povečeval za 1,4 % na leto.

Srednjeročne gospodarske obete poslabšujejo staranje prebivalstva, počasna rast produktivnosti in vedno večji vpliv degradacije okolja. Ocenjuje se, da se bo zaradi staranja prebivalstva delovna sila do leta 2024 v 11 državah članicah v primerjavi z danes zmanjšala za več kot 3 %². Do leta 2060 se bo delovna sila v EU zmanjšala za 12 %. To skupaj z desetletji upadajoče rasti produktivnosti obremenjuje potencial rasti gospodarstva in javne finance v prihodnosti. Poleg tega se pričakuje, da bo degradacija okolja vedno bolj vplivala na gospodarsko aktivnost, predvsem s pogostejšimi skrajnimi vremenskimi razmerami, vplivom na zdravje ljudi in manj zanesljivim dostopom do materialnih virov in ekosistemskih storitev.

Glede na negotovost na obzorju mora Evropa oblikovati novo paradigmo rasti, ki bo učinkovito obravnavala dolgoročne izzive, ki spreminjajo njeno družbo. Ta nova paradigma bo tudi ključ do vzpostavitve političnega in gospodarskega vodilnega položaja Evrope na svetovni ravni. Prav tako bo spodbujala potencialno rast, s čimer bo Evropi pomagala, da kljub vse večji kratkoročni negotovosti ostane močna.

2. Nova paradigma za obravnavanje medsebojno povezanih ključnih izzivov

Konkurenčna trajnost je bila vedno v središču evropskega socialnega tržnega gospodarstva in bi morala ostati vodilno načelo tudi v prihodnosti. Evropa lahko s prehodom na trajnosten gospodarski model, ki ga omogočajo digitalne in čiste tehnologije, prevzame prvo mesto pri preobrazbi. Vodilno vlogo na področju varstva okolja in močno inovativno industrijsko bazo je treba obravnavati kot dve plati iste medalje, ki dajeta EU konkurenčno prednost prvega na trgu. Pogoja za uspeh sta stabilno gospodarstvo, ki omogoča politike, ki se osredotočajo na dolgoročne izzive, in pravičen prehod za tiste, ki jih bodo spremembe najbolj prizadele, in bi morala dopolniti naš okvir.

Okoljska trajnost, povečanje produktivnosti, pravičnost in makroekonomska stabilnost bodo štiri razsežnosti naše ekonomske politike v prihodnjih letih. Te dimenzije, ki so tesno povezane in se medsebojno krepijo, bi morale usmerjati strukturne reforme, naložbe in odgovorne fiskalne politike po vseh državah članicah.

Te štiri ključne razsežnosti bodo odločilne pri izvajanju ciljev trajnostnega razvoja. Vključitev ciljev trajnostnega razvoja v evropski semester s posebnim poudarkom na ekonomskih in zaposlitvenih vidikih nudi edinstveno priložnost, da v središče ekonomske politike postavimo ljudi, njihovo zdravje in planet. V današnjih geopolitičnih razmerah daje postavljanje ciljev trajnostnega razvoja v središče oblikovanja politik in ukrepanja Unije tudi jasno sporočilo o zavezanosti Evrope trajnosti.

² Poročilo o staranju prebivalstva iz leta 2018 https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/ip079_en.pdf.

Za uspeh morajo biti stroški in koristi kratko- in dolgoročno uravnoteženi. Koristi bi morale biti deljene, stroškov pa ne bi smeli nositi najbolj ranljivi. Tako podnebne spremembe kot spremljajoče politike, ki so potrebne za premagovanje izzivov, ki jih prinašajo, imajo pomembne distribucijske posledice, zlasti kratkoročno. Pri oblikovanju politik in priporočil za strukturne reforme je treba zagotoviti podporo ljudem, ki jih bodo te družbene spremembe najbolj prizadele. Po drugi strani bo zeleni prehod ustvaril tudi nova delovna mesta in večjo blaginjo, na primer v obliki bolj zdravega delovnega in življenjskega okolja. Kratkoročno obstajajo tudi kompromisi na drugih področjih politike. Tako lahko na primer pri prizadevanjih za bolj vključujočo rast vključevanje nižje usposobljenih delavcev na trg dela kratkoročno zmanjša povprečno produktivnost, vendar to ne spremeni tega, da vključevanje na trg dela dolgoročno prispeva k bolj uravnoteženi in uspešnejši družbi. Za čim večje sinergije med različnimi opredeljenimi cilji politik bodo potrebne znatne javne in zasebne naložbe, na primer v izobraževanje, preusposabljanje in inovacije.

3. Okoljska trajnost

Odločilna naloga te generacije bo spoprijemanje s podnebnimi in okoljskimi spremembami. In tako bo ostalo tudi v prihodnjih letih. Prehod na podnebno nevtralnost zahteva korenito preoblikovanje gospodarstva v eni generaciji. Te spremembe se ne nanašajo le na energetske, gradbeni in prometni sektor, ampak tudi na industrijo, kmetijstvo in storitveni sektor. Hkrati te spremembe ponujajo edinstveno priložnost za posodobitev

starajočega se kapitala gospodarstva EU in za trajnostno oživitev konkurenčnosti, kjer bodo v središču prehoda ljudje.

Evropski semester je z močnejšim poudarkom na podnebnih in okoljskih politikah okrepljen kot celovit instrument za ekonomsko in zaposlitveno politiko. Priložnosti za rast, ki jih prinaša večja osredotočenost na okoljsko trajnost, so v središču evropske ekonomske agende. Semester lahko državam članicam zagotovi posebne smernice o tem, na katerih področjih so najbolj potrebne strukturne reforme in naložbe v smeri bolj trajnostnega in konkurenčnega ekonomskega modela. Prav tako jim lahko pomaga opredeliti in obravnavati ključne kompromise, na primer pri reševanju socialnih učinkov rastočih cen energije z ustreznimi socialnimi in fiskalnimi politikami. Evropa mora odločno ukrepati na področjih, kot so krožno gospodarstvo, energija iz obnovljivih virov, energijsko učinkovite stavbe in nizkoemisijski promet. Industrija EU je že zdaj med najbolj energetske učinkovitimi na svetu. Evropa mora to izkoristiti in zagotoviti dodatne spodbude za podjetja in vlagatelje, da bi državam članicam omogočila doseganje ambicioznih podnebnih ciljev. Pri reformah je treba upoštevati podporo ljudem, sektorjem in regijam, na katere preobrazba najbolj vpliva. K strategiji bo prispevala nadaljnja poglobitev poudarka kohezijske politike na zelenih in digitalnih naložbah.

Evropa bo morala vložiti rekordne zneske v vrhunske raziskave in inovacije, pri tem pa v celoti uporabiti prožnost naslednjega proračuna EU, da bi se osredotočila na področja z največjim potencialom. Naložbe bi morale biti usmerjene v čista sredstva, ki so najbolj produktivna pri blaženju podnebnih sprememb, in v prelomna inovacijska prizadevanja na ravni EU in nacionalni ravni. Da bi dosegli podnebne in energetske cilje, določene do leta 2030, bo v obdobju 2021–2030 letno potrebnih 260 milijard EUR dodatnih naložb v energetske sistem. Največ naložb bo potrebnih v izboljšanje energijske učinkovitosti v gospodinjstvih in terciarnem sektorju. Poleg tega so potrebne znatne naložbe v proizvodnjo električne energije in omrežno infrastrukturo. Hitra uvedba infrastrukture za alternativna goriva v naslednjih dveh letih bo ključnega pomena za avtomobilsko industrijo, da bi dosegli cilje glede emisij za nove avtomobile.

V zvezi s tem so potrebne spremembe davčnih/subvencijskih sistemov, ki bodo zagotovile, da so spodbude podnebnju in okolju prijazne ter da se poveča potrebno financiranje za naložbe. Vendar zgolj javna sredstva ne bodo zadoščala. Izkoristiti moramo zasebne naložbe z umeščanjem zelenega in trajnostnega financiranja v središče evropske naložbene verige in finančnega sistema.

Evropska unija lahko prek naložbenega načrta za trajnostno Evropo spodbuja zasebne in javne zelene naložbe. Ta načrt bo združil namenska finančna sredstva za podporo trajnostnim naložbam s predlogi za izboljšan regulativni okvir, kar bo mobiliziralo trajnostne naložbe v vseh delih EU. To bomo dosegli tako, da bomo za podnebje namenili večji delež odhodkov EU kot kadar koli doslej, in sicer s privabljanjem zasebnega financiranja z jamstvi, z oblikovanjem podpornega okvira in s pomočjo nosilcem projektov pri strukturiranju zelenih projektov, ki so zanimivi za banke. K temu bo pomembno prispeval program InvestEU. Poleg tega bo skupina Evropske investicijske banke (EIB) s podvojitvijo svojega podnebnega cilja na 50 % postala evropska podnebna banka. Komisija v okviru novega mehanizma za pravičen prehod sodeluje tudi s skupino EIB, da bi mobilizirala znatne naložbe za regije, ki jim bo

treba v obdobju naslednjega večletnega finančnega okvira še posebej pomagati pri okoljskem in podnebnem prehodu.

Povečanje prihodkov iz sistema EU za trgovanje z emisijami (ETS) zagotavlja dodaten vir financiranja podnebnih ukrepov in posodobitve gospodarstva. Leta 2018 so prihodki iz dražb v okviru sistema trgovanja z emisijami znašali približno 14 milijard EUR. Pričakuje se, da bodo leta 2019 prihodki iz dražb v okviru tega sistema še višji, prav tako pa bodo letni prihodki v prihodnjih letih še naprej precejšnji. Ta denar bi bilo treba uporabiti za podporo doseganju podnebnih in energetskega ciljev za leto 2030 ter za naložbe v prehod na podnebno nevtralnost.

4. Rast produktivnosti

Glede na staranje prebivalstva in vse bolj zavezujoče omejitve virov bo prihodnja rast prihodkov in zaposlenosti v Evropi močno odvisna od višje produktivnosti in inovativnosti. Rast produktivnosti v EU ostaja veliko nižja od ravni drugih svetovnih akterjev. Države članice se od osemdesetih letih 19. stoletja ne približujejo več Združenim državam, kar odraža tudi globalni položaj evropskih podjetij. Med 100 največjimi družbami, ki kotirajo na borzi, je danes le 23 evropskih podjetij, pred desetimi leti jih je bilo 40. Hkrati so se razlike znotraj EU povečale, pri čemer je 10 % najvišje uvrščenih regij več kot šestkrat bolj produktivnih od najnižje uvrščenih 10 %. Nacionalnim razpravam o tem, kako povečati produktivnost, bi lahko koristila ustanovitev nacionalnih odborov za produktivnost, ki bi zagotavljali visokokakovostne in neodvisne analize ter okrepili nacionalno odgovornost za strukturne reforme.

Doseganje večje produktivnosti zahteva sistematično in v prihodnost usmerjeno strategijo za raziskave in inovacije. Proizvodna vrzel med najuspešnejšimi podjetji in podjetji, ki zaostajajo, se je v večini držav članic povečala. Strukturne reforme, namenjene spodbujanju širjenja inovacij in izboljšanju dostopa do financiranja, bi lahko veliko več podjetjem omogočile, da izkoristijo inovacije, in tako spodbudile rast produktivnosti. Podpreti bi bilo treba javne in zasebne naložbe v inovativne tehnologije, tudi v napredne digitalne tehnologije, da bi spodbudili ustvarjanje novega blaga, storitev in poslovnih modelov. Potrebujemo mlade in bistre inovatorje s prodornimi tehnologijami, kakršni so bili še desetletje nazaj tehnološki velikani naše generacije.

Digitalne tehnologije, kot so umetna inteligenca ali internet stvari in dostop do podatkov, so bistvenega pomena za produktivnejše in bolj zeleno gospodarstvo. Spreminjajo načine komunikacije, življenja in dela. Zaradi spreminjajoče se dinamike, ki jo je prinesla digitalna preobrazba, so potrebni dodatni cilji na ravni EU in nacionalni ravni v smislu večjih naložb, ureditev, ki spodbujajo inovacije, učinkovitih reform in na človeka osredotočenega pristopa, ki temelji na evropskih vrednotah. Evropa potrebuje močno industrijsko bazo, zgrajeno na skupni strategiji in združenih virih v ključnih sektorjih, da bi lahko sama razvila in proizvedla tehnologije, ki jih potrebuje, da bi ostala na čelu globalne tekme. Še naprej mora ostati tehnološko suverena z vlaganji v inovativne tehnologije, kot so blokovne verige, visoko zmogljivo in kvantno računalništvo, algoritmi in orodja za izmenjavo in uporabo podatkov. Podatki in umetna inteligenca so glavno gonilo inovacij, ki nam lahko

pomagajo do rešitev za družbene izzive, vse od zdravja do kmetijstva in proizvodnje hrane, od varnosti do proizvodnje.

V času naraščajočih svetovnih napetosti enotni trg EU državam članicam nudi številne priložnosti za širjenje trgovanja, ustvarjanje delovnih mest in spodbujanje rasti. Enotni trg je glavni vir odpornosti gospodarstva EU. Evropski konkurenti so gospodarstva v velikosti celin, zato EU potrebuje pravi enotni trg, ki bo zajemal celo celino. Prednosti so jasne: na enotnem trgu se tehnološki napredek hitreje širi. Dobro delujoči proizvodni in storitveni trgi so ključno gonilo rasti produktivnosti, saj omogočajo učinkovitejše razporejanje virov. A kljub temu je napredek pri povezovanju trgov neenakomeren in potrebujemo nov zagon, nenazadnje tudi za enotni digitalni trg, evropska omrežja in unijo kapitalskih trgov.

Standardizacija, ki je v središču enotnega trga, ima ključno vlogo pri nadaljnjem spodbujanju agende EU za trajnostni razvoj. Standardi so bistvenega pomena pri usmerjanju podjetij k doseganju ciljev trajnostnega razvoja, saj delujejo kot mostovi, ki povezujejo pravne določbe z dejansko tehnično prakso. Prispevajo tudi h konkurenčnosti, saj zmanjšujejo proizvodne stroške in povečujejo velikost trga. Zato lahko standardizacija pripomore k razvoju inovativnih izdelkov in proizvodnih procesov, ki na podlagi nedavnega tehnološkega napredka prispevajo k energijski učinkovitosti, izboljššanemu recikliranju in trajnostni proizvodnji. Najočitnejši primeri vloge standardov pri spodbujanju agende za trajnostni razvoj so „okoljsko primerna zasnova“ in okvir politike za označevanje energetske učinkovitosti³. Nenazadnje standardi prispevajo tudi k pošteni svetovni konkurenci.

Okvir 1: Prispevek enotnega trga in poročilo o uspešnosti enotnega trga⁴

Enotni trg je velika prednost Unije. V zadnjih 25 letih je doslej najintenzivnejše povezovanje privedlo do tesnejših ekonomskih in socialnih povezav med posamezniki in podjetji v državah članicah EU. Enotni trg ima potencial za zagotavljanje več koristi posameznikom in podjetjem.

Enotni trg je treba dokončati in ga izvajati na področjih, na katerih rezultati preteklih prizadevanj še vedno ne izpolnjujejo pričakovanj, treba pa ga je tudi nenehno posodabljati, da bi se lahko soočili z novimi izzivi. To velja tudi za nedavno sprejete pravne akte, ki vplivajo na **digitalno** plat gospodarstva. Finančna kriza je poudarila pomen stabilnosti in povezovanja na **kapitalskih in finančnih trgih**, kjer je razdrobljenost še vedno ovira za večjo rast in naložbe. **Energija** je za Unijo postala ključni element povezovanja, a energetski trgi ostajajo večinoma razdrobljeni na nacionalni ravni. Okoljski, podnebni in infrastrukturni cilji so prav tako ključni za zagotovitev, da enotni trg deluje v skladu s pričakovanji družbe. Enotni trg je v procesu velikega preoblikovanja, da bi podjetjem in posameznikom iz EU omogočili, da lahko čim bolje izkoristijo možnosti, ki jih ponujajo nove tehnologije, kot je digitalizacija.

³ Od leta 2009 okoljsko primerna zasnova prinaša znatne prihranke energije in s tem povezane preprečene emisije CO₂, vedno večji pa je tudi prihranek pri učinkovitosti materialov.

⁴ Poročilo o uspešnosti enotnega trga, SWD(2019) 443.

Enotni trg je ključen za evropski semester in obratno. Številne strukturne ovire, ki preprečujejo, da bi enotni trg v celoti prinesel koristi, so posledica predpisov ali upravnih praks na nacionalni, regionalni ali lokalni ravni, kar poslabšuje poslovno okolje in podjetja odvrta od čezmejnega poslovanja. Pomanjkanje upravnih zmogljivosti ali strokovno usposobljenih zaposlenih škoduje učinkovitosti trgov javnih naročil v nekaterih državah članicah.

Te ugotovitve so vključene v **poročilo o uspešnosti enotnega trga**, ki je novost v ciklu evropskega semestra 2020 in je bilo objavljeno skupaj s to letno strategijo za trajnostno rast.

Cilj poročila je **oceniti tržno uspešnost realnega gospodarstva na enotnem trgu**. Medtem ko so se v preteklosti spremljanja osredotočala predvsem na pravno okolje enotnega trga, da bi zagotovili njegovo pravilno izvajanje, se to poročilo osredotoča predvsem **na rezultate in dosežke enotnega trga**.

V poročilo so najprej obravnavane **ovire, ki preprečujejo uresničevanje koristi enotnega trga za državljane in podjetja**. Nato so ocenjeni **dosežki enotnega trga**: več izbire za potrošnike in podjetja, nižje cene ter visoki standardi varnosti potrošnikov in varstva okolja. Nazadnje je preučena tudi vrsta dejavnosti, ki so pomembne za dobro delovanje enotnega trga, **vključno z njegovo okoljsko učinkovitostjo in digitalizacijo**. Glede na navedeno je namen poročila o uspešnosti enotnega trga poudariti pomen strukturnih reform na ravni držav članic za dobro delovanje enotnega trga.

Večja osredotočenost na enotni trg bo tudi spodbujala povezovanje. Prednosti strukturnih reform na tesno povezanem trgu bodo čutili domači potrošniki v državi, kjer bodo izvedene, pozitivni učinki pa se bodo prelili tudi k potrošnikom v drugih državah članicah.

Finančni sektor v Evropi mora bolje podpirati inovacije in naložbe v gospodarstvo. Evropa mora še naprej razvijati svoje finančne trge, da bodo lahko vsa poslovno uspešna podjetja pridobila finančna sredstva za naložbe v ustvarjanje delovnih mest in rast, vključno z inovativnimi podjetji prihodnosti. Nadaljnji ukrepi za dokončanje unije kapitalskih trgov bodo zagotovili, da imajo podjetja dostop do financiranja, ki ga potrebujejo za rast, inovacije in širitev. Podjetja, zlasti mala in srednja podjetja, morajo dodobra izkoristiti vključevanje v čezmejno vrednostne verige ter zlivanje industrije in storitev, ki je značilno za digitalno dobo. K temu bo prispeval tudi proračun EU s sprostitev zasebnih naložb v te sektorje.

Večje produktivnosti in inovativnosti ni mogoče doseči brez daljnosežnih naložb v izobraževanje ter razvoj znanj in spretnosti. Nujno je treba podpirati odrasle delavce, zlasti 60 milijonov nizkousposobljenih odraslih, da pridobijo širši nabor znanj in spretnosti na višji ravni. Prav tako so potrebne reforme začetnega izobraževanja in usposabljanja, da bi obrnili trend vse večjega deleža manj uspešnih učencev, ki zdaj pri branju, matematiki in naravoslovju presega 20 %. Odpraviti je treba vrzeli v digitalnih znanjih in spretnostih. Celovite strategije za znanja in spretnosti bi se morale osredotočati na potrebe posameznikov po izpopolnjevanju in preusposabljanju, kar je skupna odgovornost posameznikov, podjetij in vlad, ob tem pa upoštevati potrebe najbolj ranljivih.

Rast in produktivnost je treba podpreti s konkurenčnimi in učinkovitimi trgi ter strukturnimi reformami, ki odpravljajo ozka grla v poslovnem okolju. Dobro

upravljanje, učinkovite institucije, neodvisni in učinkoviti pravosodni sistemi, kakovostne javne uprave, trdni protikorupcijski okviri, učinkovito izvajanje javnih naročil, učinkoviti insolvenčni sistemi in učinkoviti davčni sistemi so pomembni dejavniki poslovnega okolja v državi članici. Vsi ti vidiki, vključno s tistimi, povezanimi s pravno državo, lahko vplivajo na odločitve o naložbah in so zato pomembni za povečanje produktivnosti in konkurenčnosti. To še toliko bolj velja v globaliziranem in digitaliziranem okolju, v katerem je kapital zelo mobilni. Pri pripravi makroekonomske ocene bodo upoštevani tudi vpogledi v institucionalno in upravno uspešnost držav članic, zbrani iz drugih obstoječih procesov upravljanja.

5. Pravičnost

Da bi EU okrepila svojo gospodarsko in socialno uspešnost, mora v celoti izvajati načela evropskega stebra socialnih pravic. Čeprav je okrevanje gospodarstva prispevalo k izboljšanju zaposlitvenih in socialnih rezultatov po vsej Evropi, so potrebni ukrepi za zagotavljanje uživanja socialnih pravic in za preprečevanje tveganj, ki jih predstavlja vse večji socialni razkorak.

Vsak delavec v Evropi si zasluži poštene delovne pogoje. V večini držav EU je revščina zaposlenih še vedno višja kot pred krizo, saj revščina v Evropi ogroža skoraj vsakega desetega delavca. Čeprav se delo z neprosto voljnimi krajšim delovnim časom v več državah članicah zmanjšuje, je še vedno na visoki ravni, širjenje atipičnih oblik dela pa prispeva k segmentaciji trga dela. S tega vidika so zagotavljanje, da vsak delavec zasluži pravično plačo, spodbujanje prehoda na pogodbe za nedoločen čas s polnim delovnim časom ter vlaganje v ljudi in njihova znanja in spretnosti, pomembni cilji politike. V državah, kjer je socialni dialog šibak, bi bilo treba spodbujati večjo vključenost socialnih partnerjev in bolj podpirati krepitev njihovih zmogljivosti. Da bi zagotovili, da bodo delavci še naprej prejeli podporo tudi v primeru močnega gospodarskega pretresa, bi lahko nacionalne ukrepe dopolnili z evropskim sistemom pozavarovanja za primer brezposelnosti – SURE. Poleg tega bi morala EU okrepiti prizadevanja za odpravljanje vseh oblik nezakonitega zaposlovanja, ki prispevajo k socialnemu dampingu in izkoriščanju delavcev.

Ženske na trgu dela ostajajo v slabšem položaju. Kljub na splošno boljšim rezultatom izobraževanja pri ženskah je razlika v stopnji zaposlenosti in plači v primerjavi z moškimi v zadnjih letih ostala na splošno stabilna. Odpravljanje teh vrzeli bi pozitivno vplivalo na gospodarstvo in družbo. Spodbujanje učinkovitih politik za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja, zagotavljanje dostopa do kakovostnega otroškega varstva ter obravnavanje dejavnikov, povezanih z davki in socialnimi prejemki, ki odvrta od dela, so ključnega pomena za povečanje stopnje zaposlenosti žensk in pomoč pri boju proti revščini otrok.

Spodbujanje pravičnosti zahteva vlaganje v znanja in spretnosti, ustrezne in vzdržne sisteme socialne zaščite ter boj proti izključenosti. Izboljšanje vključenosti in kakovosti sistemov izobraževanja in usposabljanja je ključno za spodbujanje vključenosti vseh ljudi v družbe prihodnosti. Zmanjšati bi bilo treba zgodnje opuščanje šolanja ter izboljšati kakovost in privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja. A vlaganje v znanja in spretnosti še zdaleč ni dovolj. Sisteme socialne zaščite je treba prilagoditi, da bodo ščitili vse v stiski, ne glede na njihov delovni status. Evropa se mora tudi učinkoviteje lotiti neenakosti, s katerimi

se soočajo skupine, ki jim grozi izključenost, vključno z invalidi, Romi in migranti, da bi zagotovili, da lahko v celoti izkoristijo svoj potencial za prispevanje h gospodarstvu in družbi. Zaradi staranja prebivalstva so naložbe v zdravstveno varstvo in dolgotrajno oskrbo čedalje pomembnejše, hkrati pa je treba zagotoviti vzdržnost sistema socialne zaščite, da se zagotovi medgeneracijska pravičnost.

Izzivi za kohezijo med državami članicami in v njih so se povečali. Po gospodarski in finančni krizi so se razlike v dohodkih in dostopu do osnovnih storitev v državah članicah povečale. Regionalne razlike v Evropi še vedno predstavljajo izziv, saj negativno vplivajo na rast. Blaginja se je v najrevnejših regijah od leta 2010 sicer povečala, vendar se je povečala tudi gospodarska vrzel med njimi in bogatejšimi regijami, in sicer tudi kot posledica zmanjšanja naložb. V nekaterih primerih bi se lahko ta vrzel zaradi tehnoloških sprememb in energijskega prehoda še povečala, razen če se sprejmejo ustrezni ukrepi za povečanje regionalne konkurenčnosti.

EU mora ostati gonilna sila kohezije. Da bi odpravili regionalne in socialne razlike, je treba ustvariti priložnosti za tiste, ki nimajo neposrednih koristi od odpiranja trga in tehnoloških sprememb. To vključuje nadgrajevanje znanja in spretnosti z boljšim izobraževanjem in usposabljanjem ter zagotavljanje ustrezne regionalne konvergence pri vprašanjih, kot sta dostop do zdravstvenega varstva in kakovostno izobraževanje. Države članice morajo v ta namen še naprej izvajati reforme, pri čemer lahko izkoristijo podporo instrumentov iz proračuna EU. Povezljivost regij in dostopnost do mobilnosti sta ključnega pomena za kohezijo in produktivnost, zato ju je treba podpreti z ustreznimi naložbami.

Pri oblikovanju in izvajanju podnebnih in okoljskih politik nimajo vse države članice, regije in mesta enakega izhodišča. Zato morajo podnebne politike ostati vpete v kohezivni pristop, da bi preprečili spodkopavanje približevanja. Medtem ko lahko prehod na trajnosten ekonomski model srednjeročno potencialno spodbudi rast in zaposlovanje po vsej EU, so kratkoročno potrebni politični ukrepi za ublažitev negativnega vpliva na posamezne sektorje in regije. Nekateri sektorji se bodo morali preoblikovati, številni drugi pa ukrepati, če bodo želeli ohraniti svojo konkurenčnost. Zelo verjetno je, da bo vpliv teh sprememb po Evropi čutiti različno. Novi mehanizem za pravičen prehod bo zagotovil prilagojeno podporo najbolj prizadetim ljudem in regijam ter zagotovil, da ne bo nihče zapostavljen. Poseben poudarek bo zlasti na preobrazbi regij, ki jih bo prehod s fosilnih goriv najbolj prizadel.

Davčne utaje, izogibanje davkom in tekmovanje v zniževanju davčnih stopenj ovira države pri določanju davčnih politik, ki ustrezajo potrebam njihovih gospodarstev in državljanov. Nacionalne davčne sisteme in sisteme socialnih prejemkov bi bilo treba optimizirati, da bi okrepili spodbude za udeležbo na trgu dela, povečali pravičnost in preglednost ter zagotovili finančno vzdržnost in ustreznost sistemov socialnega varstva v spreminjajočem se svetu dela. Davčni sistemi bi morali zagotoviti tudi zadostne prihodke za javne naložbe, izobraževanje, zdravstveno in socialno varstvo, zagotavljati pravično porazdelitev bremena in preprečevati izkrivljanje konkurence med podjetji. V zvezi s tem sta bistvenega pomena boj proti praksam agresivnega davčnega načrtovanja in pravična obdavčitev globaliziranih podjetij. Nujno je treba reformirati sisteme obdavčitve dohodkov pravnih oseb v EU. Ti namreč niso primerni za sodobno svetovno gospodarstvo in ne zajemajo novih poslovnih modelov v digitalnem svetu. Kjer se ustvarjajo dobički, morajo

davki in dajatve tudi prispevati k našim sistemom socialne varnosti, izobraževalnim in zdravstvenim sistemom ter infrastrukturi.

6. Makroekonomska stabilnost

Evropska unija mora še povečati stabilnost svojega gospodarstva z odpravo preostalih šibkosti na nacionalni ravni in ravni EU. To je pogoj za zagotavljanje odpornosti na prihodnje pretese in olajšanje preobrazba. To kratkoročno pomeni odgovorne ekonomske, fiskalne in finančne politike na nacionalni ravni in ustrezno načrtovanje politik za dolgoročno obdobje. Pomeni tudi, da je treba na ravni EU sprejeti ukrepe za dokončanje ključnih reform za okrepitev euroobmočja.

Za podpiranje pravilnega delovanja ekonomske in monetarne unije je potrebno usklajevanje nacionalnih fiskalnih politik ob doslednem spoštovanju Pakta za stabilnost in rast. Za zagotavljanje, da lahko fiskalna politika izpolni vse svoje funkcije, so potrebne odgovorne in odzivne fiskalne politike, ki vodijo do trdnih in vzdržnih javnih financ. Fiskalna naravnost euroobmočja naj bi bila v letih 2020 in 2021 večinoma nevtralna do nekoliko ekspanzivna. Hkrati nacionalne fiskalne politike glede na razpoložljivi fiskalni manevrski prostor v državah članicah še vedno niso dovolj diferencirane. Izvajanje preudarnih fiskalnih politik v državah članicah z visokimi stopnjami javnega dolga bi ta dolg zmanjšalo, zmanjšalo ranljivost za pretese ter omogočilo polno delovanje avtomatskih stabilizatorjev v primeru upada gospodarske aktivnosti. Po drugi strani pa bi nadaljnje spodbujanje naložb in druge produktivne porabe v državah članicah z ugodnim proračunskim položajem kratkoročno in srednjeročno podpiralo rast ter hkrati prispevalo k ponovnemu uravnoteženju gospodarstva euroobmočja. V primeru poslabšanja obetov bi učinkovit odziv zahteval podporno fiskalno naravnost na skupni ravni, z doslednim spoštovanjem Pakta za stabilnost in rast pri izvajanju politik ter upoštevanjem razmer v posameznih državah in preprečevanjem procikličnosti, kolikor je mogoče.

Za zagotovitev stabilnosti je treba obravnavati možne vire domačih in zunanjih neravnotežij ter hkrati zaščititi naložbe v prihodnjo trajnost in produktivnost. Tako notranja kot zunanja neravnotežja je treba nadzorovati z ustreznim spremljanjem in strukturnimi reformami. V okolju nizkih obrestnih mer bi morale države članice, ki imajo potrebe po razdolževanju, hitro poskrbeti za zmanjšanje dolga, ne da bi pri tem ogrozile naložbe. Sedanje visoke ravni javnega dolga so v nekaterih državah članicah vir ranljivosti in omejujejo vlade pri makroekonomski stabilizaciji, kadar je potrebna. Zmanjšanje dolga bo potrebno tudi, da se državam članicam zagotovi fiskalni manevrski prostor za reševanje prihodnjih izzivov in da se sprostijo sredstva za naložbe. To še zlasti velja ob upoštevanju obremenjenih bilanc stanja bank in zadolženosti zasebnega sektorja. Za zmanjšanje ranljivosti je treba še dodatno zmanjšati velika zunanja neravnotežja na strani stanj ter zmanjšati dolg podjetij in gospodinjstev.

Izboljšanje kakovosti javnih financ je pomembno za spodbuditev potencialne rasti in podpiranje gospodarske preobrazbe, povezane s podnebnimi in digitalnimi izzivi. Prizadevanja so potrebna na strani prihodkov, pa tudi na strani odhodkov, in sicer z rednimi pregledi porabe, dajanjem prednosti odhodkom, ki spodbujajo dolgoročno rast, in uporabo orodij za pripravo zelenih proračunov. Na strani odhodkov bi bilo treba redno izvajati

preglede porabe in dati prednost odhodkom, ki spodbujajo dolgoročno rast, zlasti na področju izobraževanja, zaposlovanja in naložb. Na strani prihodkov bi morali davki podpirati prehod na zeleno gospodarstvo, postati pravičnejši in se preusmeriti na vire, ki manj škodujejo rasti.

Finančni sektor je treba dodatno okrepiti z dokončanjem bančne unije in unije kapitalskih trgov. To bi bilo med drugim treba doseči z vzpostavitvijo evropskega sistema jamstva za vloge, zmanjšanjem nedonosnih posojil, obravnavo vzajemne povezanosti bank in držav ter z izboljšanjem zakonodaje o insolventnosti bank in sprejetjem ukrepov za nadaljnje izboljšanje finančnega povezovanja. Hkrati je treba pozorno spremljati vse večje stroške dela na enoto ali močno povečanje cen stanovanj v številnih državah, makrobonitetne okvire pa je treba prilagoditi in po potrebi sprejeti ustrezne ukrepe, da se prepreči kopičenje novih neravnotežij. Za diverzifikacijo virov financiranja za podjetja in naložbene priložnosti za varčevalce je potrebno nadaljnje delo v zvezi z unijo kapitalskih trgov, to pa bi povečalo delitev tveganj v zasebnem sektorju v euroobmočju. Finančni sistem mora postati tudi bolj odporen na kibernetске in podnebne grožnje.

Evropa potrebuje dobro usmerjene naložbe, ki bodo podpirale prehod na podnebno nevtrarno in v celoti digitalno gospodarstvo. Prožnost, ki je dovoljena v okviru Pakta za stabilnost in rast, bi bilo treba v celoti izkoristiti, da bi omogočili potrebne naložbe ter hkrati ohranili fiskalno vzdržnost. Tako bomo lažje ustvarili rasti prijaznejšo fiskalno naravnost v euroobmočju, hkrati pa ohranili fiskalno odgovornost. Hitro sprejetje novega večletnega finančnega okvira je ključno tudi za zagotovitev takojšnje razpoložljivosti dodatnih naložb v podporo digitalni in podnebni preobrazbi (glej okvir 2).

Vse navedeno bo bistvenega pomena za okrepitev mednarodne vloge eura, ki je ključno gonilo za povečanje evropskega vpliva na svetovnih trgih. To bo evropskim podjetjem, potrošnikom in vladam pomagalo, da se bodo zoperstavili neugodnim zunanjim dogajanjem in uveljavili vlogo gospodarstva euroobmočja na svetovnem prizorišču. Ukrepanje postaja še bolj nujno v sedanjih razmerah, ko svetovna rivalstva in grožnje večstranskemu sistemu s trgovinskimi in valutnimi konflikti povzročajo nove gospodarske konflikte, kar bi lahko ogrozilo številne koristi globalizacije.

Okvir 2: Prispevek proračuna EU – potreba po hitrem sprejetju novega večletnega finančnega okvira

Proračun Evropske unije je v središču naših prebujajočih se političnih ambicij.

Na podlagi obstoječih in novih mehanizmov bo **naložbeni načrt za trajnostno Evropo** zagotovil naložbe, potrebne za uresničitev evropskega zelenega dogovora. **Mehanizem za pravičen prehod** bo obravnaval najbolj prizadete regije in zagotovil, da nihče ne bo zapostavljen.

Program InvestEU naj bi po pričakovanjih do leta 2027 mobiliziral več kot 650 milijard EUR dodatnih naložb z uporabo jamstva EU. Gre za ključni instrument za privabljanje zasebnih finančnih sredstev za spodbujanje ciljev EU.

Skladi kohezijske politike (Evropski sklad za regionalni razvoj, Evropski socialni sklad plus, Kohezijski sklad) imajo ključno vlogo pri podpiranju socialne in teritorialne kohezije v naših državah članicah, regijah in na podeželju, da bi lahko držale korak z digitalno in zeleno

preobrazbo našega sveta. V predlogu Komisije za naslednji večletni finančni okvir so določena skupna sredstva za kohezijsko politiko za obdobje 2021–2027 v višini 374 milijard EUR v tekočih cenah.

Program za podporo reformam bo razširil orodja, ki so na voljo na ravni EU, da bi pripomogel k izvajanju strukturnih reform v vseh državah članicah z zagotavljanjem tehnične in finančne podpore. V tem okviru naj bi proračunski instrument za konvergenco in konkurenčnost zagotovil podporo za reforme in naložbe v državah članicah euroobmočja.

Proračun EU bo vložil rekordne zneske v vrhunske raziskave in inovacije, pri tem pa v celoti uporabili prožnost naslednjega proračuna EU, da bi se osredotočil na področja z največjim potencialom. Program Obzorje Evropa bo zagotovil 98 milijard evrov za naložbe v inovacije v EU.

Proračun EU bo deloval kot katalizator za spodbujanje trajnostnih zasebnih in javnih naložb ter usmerjanje podpore EU v prehod na čisto energijo tam, kjer je to najbolj potrebno. Proračun EU je že v okviru sedanjega dolgoročnega proračuna za obdobje 2014–2020 povečal pomen podnebja in okolja v programih porabe. Blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje sta bila vključena v vsa glavna področja porabe EU. Evropska komisija je v svojem predlogu za proračun EU v višini več kot 1 bilijon EUR v obdobju 2021–2027⁽⁵⁾ povečala svojo ambicijo, da za dejavnosti, povezane s podnebjem, porabi vsaj 25 % odhodkov; to je 320 milijard EUR. V okviru prihodnje skupne kmetijske politike (SKP) bo nova zelena struktura zagotovila večji prispevek k skrbi za okolje in podnebje, ukrepi v okviru SKP pa bodo prispevali predvidoma 40 % skupnih finančnih sredstev SKP za podnebne cilje.

7. Preusmeritev evropskega semestra

Nova strategija za rast s poudarkom na konkurenčni trajnosti bo prispevala k doseganju ciljev trajnostnega razvoja. Ekonomski, socialni in okoljski izzivi so pomembni za celotno gospodarstvo. Za uspeh bodo potrebna znatna prizadevanja na vseh področjih politike, tako na ravni EU kot nacionalni ravni. Ključni dejavnik uspeha je sposobnost javnih organov, da ekonomske, socialne in fiskalne politike usmerijo v doseganje ciljev trajnostnega razvoja. Prispevek različnih ravni upravljanja v EU k doseganju ciljev trajnostnega razvoja je zapleten zaradi delitve pristojnosti med državami članicami in institucijami EU. Medtem ko so izzivi preobrazbe skupni, se izhodišča razlikujejo: nekatere države članice bodo bolj izpostavljene ekonomskim, socialnim in okoljskim tveganjem ali pa jih do doseganja ciljev trajnostnega razvoja čaka daljša pot. Zato so v državah članicah potrebne diferencirane, a tesno usklajene politike. Evropski semester se je v zadnjem desetletju uveljavil kot ključni instrument za usklajevanje nacionalnih ekonomskih in zaposlitvenih politik. Zato lahko kot tak te politike usmeri k doseganju ciljev trajnostnega razvoja, in sicer tako, da spremlja napredek in zagotavlja tesnejše usklajevanje nacionalnih prizadevanj na področju ekonomskih in zaposlitvenih politik, pri čemer ohranja osredotočenost na vprašanja, ki zadevajo celotno gospodarstvo.

⁵ Predlog Komisije za Uredbo Sveta o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027, COM(2018) 322.

Preusmeritev evropskega semestra se je že začela s širšo ekonomsko politiko, ki je predstavljena v tej letni strategiji za trajnostno rast. Nadaljevala se bo s poročili o državah v letu 2020, ki bodo vsebovala analizo socialnih in ekonomskih razmer v državah članicah, ki jo je opravila Komisija. Prvi korak bo ta, da bodo poročila za leto 2020 vključevala okrepljeno analizo in spremljanje ciljev trajnostnega razvoja. Vsebovala bodo nov poseben razdelek, ki se bo osredotočal na okoljsko trajnost, in bo dopolnjeval analizo ekonomskih in socialnih izzivov. Cilj je podpreti ukrepe držav članic z opredelitvijo sinergij in kompromisov med okoljskimi, socialnimi in ekonomskimi politikami na nacionalni ravni. Analiza poročil bo tudi spodbujala k uporabi sredstev EU za trajnostne naložbe v Evropski uniji. Poleg novega razdelka bo vsako poročilo o državi vključevalo tudi novo prilogo, v kateri bo predstavljena uspešnost posamezne države članice pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja. V njej se bo spremljal napredek vsake države na podlagi nabora kazalnikov Eurostata za cilje trajnostnega razvoja EU. Poleg tega je Komisija države članice pozvala, naj v svojih nacionalnih reformnih programih preučijo napredek, dosežen pri ciljnih trajnostnega razvoja, kot kakovostno dopolnilo k spremljanju na podlagi kazalnikov s strani Komisije v okviru semestra, ki bo zajel vidike zadevnih politik v celotnem gospodarstvu. S tem ne želimo povzročiti dodatnega upravnega bremena za nacionalne uprave, temveč nadgraditi obstoječa nacionalna orodja za spremljanje, kot so na primer letni prostovoljni nacionalni pregledi, predvideni na ravni ZN, da bi zagotovili koristnejše usmerjanje in usklajevanje na ravni EU. Na podlagi poročil o državah bodo v predlogih Komisije za priporočila za posamezne države za leto 2020, ki naj bi bila sprejeta maja, poudarjeni prispevki nacionalnih reform k napredku pri doseganju posameznih ciljev trajnostnega razvoja, kjer bo to ključnega pomena za zagotovitev usklajevanja ekonomskih politik in politik zaposlovanja v zvezi z ekonomskimi izzivi, ki so v skupnem interesu.

Z oblikovanjem tega novega pristopa v tem ciklu semestra in prihodnjih letih bo evropski semester neposredno podpiral Evropsko unijo in njene države članice pri uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja v ekonomskih in zaposlitvenih politikah ter zagotavljal delovanje gospodarstva v dobro vseh in trajnostno rast.

Vir: Združeni narodi.

SKLEPNE UGOTOVITVE IN NASLEDNJI KORAKI

Uresničevanje te strategije za trajnostno rast je skupno prizadevanje. Zahtevalo bo skupno ukrepanje in zavezanost vseh evropskih akterjev. Evropski svet se poziva, naj potrdi to strategijo. Države članice bi morale prednostne naloge, ki jih je tukaj opredelila Komisija, upoštevati v svojih nacionalnih politikah in strategijah, kot je določeno v njihovih programih stabilnosti in konvergenčnih programih ter v nacionalnih reformnih programih. Na podlagi tega bo Komisija predlagala priporočila za posamezne države, ki jih bodo na koncu sprejele države članice v Svetu. Države članice so torej tiste, ki so na koncu odgovorne za njihovo vsebino in izvajanje.

Države članice bi morale v celoti izkoristiti razpoložljive instrumente politike in financiranja EU. Komisija je pripravljena vse države članice podpreti pri njihovih prizadevanjih za reforme z zagotavljanjem tehnične podpore vsem državam članicam, zlasti v okviru predlaganega programa za podporo reformam. Kot del tega naj bi proračunski instrument za konvergenco in konkurenčnost za države članice euroobmočja zagotovil prilagojene spodbude in podporo za reforme in naložbe. Nazadnje igrajo sredstva kohezijske politike ključno vlogo pri podpiranju socialne in teritorialne kohezije.

Ekonomsko upravljanje in demokratična odgovornost morata iti z roko v roki. Evropski parlament bi moral imeti večjo vlogo pri ekonomskem upravljanju EU. V ta namen bo Komisija z njim vzpostavila dialog o tem, kako to izvesti v prihodnosti. Kot prvi korak bodo člani Komisije, pristojni za gospodarske zadeve, pred vsako ključno stopnjo v ciklu evropskega semestra prišli v Evropski parlament. Ta okrepljena demokratična odgovornost evropskega semestra bi morala prispevati h krepitvi odgovornosti in s tem k izvajanju reform. Širše gledano bo Komisija nadaljevala dialog z državami članicami in jih poziva, naj vključijo nacionalne parlamente, socialne partnerje in vse druge ustrezne deležnike.